

02/2017

ChemteX

Co kde najdeš?

| Editorial

Slovo ředitele školy
Slovo předsedy studentské rady

3

3

| Ze života školy

Změny ve škole
65. výročí založení školy
Stuttgart—výměnný pobyt
Tak jsme lyžovali/snowboardovali
Jak se připravuji na maturitu
Ples chemiků

4

5

6

8

9

10

| Rozhovory

S Mgr. Terezou Důbravovou
S Markem Feithem

11

14

| Životní styl

Biatlon v Novém Městě na Moravě
Herectví
Země světa—cestovatelství

17

18

19

| English corner

Valentine's Day

20

| Vědecké okénko

Ogane... co? Aneb nové prvky

23

Divadlo Jak zabít Sekela?
Mandlovník
Žáby v mlíku

25

26

27

Editorial

Vážení kolegové, studenti,

polovina školního roku je za námi. Absolvovali jsme řadu marketingových akcí – veletrhy středních škol, dny otevřených dveří, návštěvy základních škol, školských zařízení apod. Oslavili jsme 65. výročí založení školy, rovněž tak proběhla kola soutěže „Hledáme nejlepšího mladého chemika ČR“, uskutečnily se sportovní, kulturní, poznávací akce.

Nejvýznamnější oblastí je však studium a kvalitní studijní výsledky. Řada studentů má vynikající výsledky, někteří z vás obsazují přední příčky ve školních, krajských či celonárodních kolech. Pololetí je čas pro zhodnocení. Těm, kterým se příliš nedařilo, přeji nalézt dostatek sil pro zlepšení. Nutno však konstatovat, že škola celkově dosahuje kvalitních výsledků, a to v rámci maturitních zkoušek, testů znalostí v přírodovědné oblasti, výsledků v odborných soutěžích apod.

Tímto děkuji všem, kteří se podílejí na prosperitě školy – zaměstnancům, studentům, rodičům, sociálním partnerům, zřizovateli a dalším.

Do druhého pololetí přeji všem hodně energie, elánu a radosti ze studia a práce.

S úctou

Vilém Koutník, ředitel

Vážení čtenáři Chemtexu,

první pololetí je za námi a v rukou držíte již druhé číslo školního občasníku. Za celou redakci Vám srdečně děkuji, že jste Chemtexu dali šanci povstat z popela a slyšíme od Vás jak slova chvály, tak konstruktivní kritiku. Máme pro Vás dobrou zprávu! Od tohoto čísla budete moci náš časopis číst také na nástěnce vedle sborovny.

S přáním příjemného čtení

Michal Bezůšek, předseda studentské rady

Ze života školy

Změny ve škole

Ach, žádné turnikety, nepovinné čipování, nošení třídnice ze třídy do třídy – takové to byly začátky. Nepochopte mě špatně, škola už i před čtyřmi roky byla moderní, měla skvěle zařízené laboratoře a to, že neměla žádné motivační centrum a novou učebnu fyziky, z ní nedělalo starou babičku. Škola se jen časem modernizuje a obnovuje.

Nošení třídnice – to bylo něco, co připomínalo základní školu (tedy, aspoň u mě). Díky tomu se dalo na chvíli z hodiny omluvit, ovšem pokud se kniha někam vypařila nebo se s ní něco stalo, nastávaly opravdu velké problémy.

S radostí vzpomínám, jak probíhal první Den přírodních věd, kdy to byla pro všechny novinka. Ale zavedení kreditního systému, to moc dobře neznělo. Prvně tento nápad vyvolal hodně protestů, jenže nakonec si systém běží, my o něm nemáme prakticky ani ponětí, protože se počet bodů jednotlivých studentů vyhlazuje až o pololetí a na konci roku, kdy se několika šťastlivcům předají nějaké ty ceny a tím to končí.

No, co říct, člověk nikdy neměl rád změny, i když nakonec nebyly tak strašné. A jsem si jistá, že změny, které naši školu v budoucnu čekají, budou stejně skvělé, jako ty dosavadní.

Ardesová Anastázie

65. výročí založení školy

Číslo 65 od začátku září každý z nás slyšel několikrát, a to nejen v hodinách matematiky. Naše škola totiž slavila svých 65 let od založení. Ovšem nesmíme zapomenout, že samotná budova zde stojí mnohem déle, konkrétně přes 90 let.

Za dobu existence SPŠCH se zde vystříдалo více než 230 kantorů a pod rukama jim prošlo přes 5700 studentů.

Za 65 let se toho mnohé změnilo. Do očí je nejvíce bijící nová fasáda školy, technické vybavení laboratoří a učeben.

A jak samotné oslavy vypadaly? To snad nemusím ani popisovat, neboť se většina z vás oslav účastnila. V každé třídě byl nachystán program pro návštěvníky školy. Žáci si přichystali představení v anglickém i v německém jazyce a v laboratořích předvedli, co dovedou.

Pátečního zahájení se zúčastnilo mnoho významných hostů - od zástupců firem a vysokých škol po sponzory školy. Sobotní oslavy byly spjaté s DOD a byl o ně velký zájem jak z řad široké veřejnosti, tak i absolventů a bývalých zaměstnanců školy.

Výroční oslavy měly velký úspěch a my naši škole přejeme minimálně dalších 65 let existence.

Leoš Sáblik

Výměnný pobyt - tentokrát do Stuttgartu

Začalo to 7.12. v 8:45, kdy jsme se všichni sešli u Grandu. Trochu jsme zazmatkovali a nastoupili do autobusu a rozjeli se směr Vídeň. Asi ve třech čtvrtinách cesty jsme se na necelou hodinu zastavili v zácpě. I tak jsme úspěšně přijeli na vídeňské letiště. I přesto nás čekaly čtyři úmorné hodiny čekání. Nakonec jsme ve zdraví přežili i tyto čtyři hodiny, hlavně díky procházce po parkovištích celého vídeňského letiště. Nakonec jsme nasedli na letadlo a odletěli směr Stuttgart. Pak už jsme se jen setkali s našimi hostiteli a rozjeli se směrem k přechodným domovům, v mém případě směrem ke koleji. Uprostřed cesty jsme si udělali ještě malou přestávku v nákupním centru, kde jsme ochutnali Mautaschen.

Další den jsme se vydali do Experimenty, takového německého VIDA. Tam jsme strávili skoro celý den a prolezli snad všechny atrakce. Poté jsme vyrazili na Vánoční trhy do města, jehož název si nemůžu vybavit ani za zlaté prase. Pak následovala návštěva dalších vánočních trhů v Ludwigsburgu. A po tomto vyčerpávajícím dni jsme odjeli zpět na kolej.

Pátek jsme začali příjezdem do Institutu, kde nám pustili video o pamětihodnostech města. Následovala prohlídka školy a jídlo, opět mautaschen (tentokrát se sýrem). Po pořádném obědě jsme vyrazili do Mercedes-Benz muzea, kde jsme strávili zbytek dne ve společnosti historických aut, autobusů a nákladních aut. K večeru jsme vyrazili na nákupy do Milenum centa. Pak už jen zase odjezd na kolej a zasloužený spánek.

Každý by si řekl, že sobotu strávíme někde na výletě, ale naopak jsme byli ve škole, kde jsme si v galenické laboratoři vyrobili balzám na rty a tee tree oil mast. Potom jsme posvačili preclíky s máslem a vyrobili si molekulární koktejly. Pak jsme vyrazili na jídlo a do knihovny. Nakonec jsme se odpojili od skupiny a znovu vyjeli do Ludwigsburgu, kde jsme strávili zbytek večera.

Nedělní program nám začal asi ve 13 hodin, kdy jsme si dali sraz u stánku s palačinkami. Když jsme se konečně poscházeli, tak jsme vyrazili na starý zámek a navštívili expozici o Švábech a jejich původu.

Pondělí jsme opět strávili ve škole, kde jsme zkoušeli, které potraviny nebo domácí drogerie obsahují např. škrob, antioxidanty, vodu atd. Pak jsme si vyrobili náš vlastní krém na ruce. Také jsme vyzkoušeli, jak funguje mikrovlnka nebo jsme si zkusili mikroskopovat a vyrobit si náš vlastní preparát.

Později jsme bohužel museli nastoupit na S-Bahn směrem k letišti. I přes některé nesnáze či problémy se mi tento výměnný pobyt velmi líbil a kdybych měla možnost, šla bych do něj znovu.

N. P.

Tak jsme lyžovali/snowboardovali

Každoročně jezdí naše škola na lyžařský výcvik do Janských lázní. První termín lyžařského výcviku se konal od 14. 1. 2017 do 21. 1. 2017. Toho se účastnili studenti 1. A, C a D. Počasí nám přálo, sněhu jsme měli plno a mlha nám nenarušovala výhled do údolí Janských lázní a okolí Krkonoš. Každé ráno jsme již od půl 9 byli na svahu a využívali čerstvě upravených sjezdovek, které jsme měli skoro jen pro sebe. Většinou jsme celý den strávili na svahu a na hotel se vraceli až kolem čtvrté hodiny. Následující čas jsme trávili většinou společně a poznávali nové přátele.

Myslím, že na nás učitelé budou dlouho vzpomínat, i když ne asi úplně radostně, neboť jsme byli ročník s největším počtem úrazů. Skoro každý den jsme měli zástupce na ošetřovně. Naštěstí jsme všichni živí, jenom musí některým z nás srůst pár kostí a vytrvat nějaký čas s berlemi. A taktéž i naše snowboardy nevydržely naše požadavky, takže jsme velmi často navštěvovali i servis, kde jsme se dožadovali šroubků, ale i nových snowboardů.

Myslím si, že první termín lyžařského výcviku se vyvedl. Načerpali jsme spoustu energie na další měsíce, poznali nové přátele a sesbírali nové společné zážitky.

Nakonec jsme se vrátili domů, i když ne v plném počtu. Chtěla bych poděkovat za mě a moje spolužáky všem učitelům, kteří s námi trávili tento týden, pomáhali tvořit přátelskou atmosféru a předávali zkušenosti ze sjezdovek.

Lada Fialová

Příprava na maturitu

Nikdy, opakuju *nikdy* se neptejte studenta čtvrtého ročníku, jak probíhá příprava na maturity. Tradiční čtvrták je osoba velice plachá a nepříjemná, zvláště pokud po ránu nedostane dávku energie v podobě kávy, nerada se baví na jakémkoliv téma, které se týká maturity.

Začátek roku vždycky probíhá poměrně poklidně. Ano, tušíte, že něco jako maturita se blíží, ale nějak moc si s tím zatím nelámete hlavu. Konec konců je jen září, všechno se stihne, ale pak bum a z ničeho nic tu máme leden a s ním pololetí a vy si tak nějak uvědomujete, že by bylo dobré začít něco dělat. Nejen že musíte odevzdávat všechny doposud nedodělané protokoly, ale ještě je potřeba si opravovat známky, dopisovat nějaké testy, na které jste zcela zapomněli. Vážně to není jednoduché.

Naposledy jsem se krásně vyspala o vánočních prázdninách, denně vypiju 5 hrnků kávy (minimálně) a svým zálibám a koníčkům můžu zamávat na rozloučenou. Pokud se totiž chcete na maturitu pořádně připravit, tak je potřeba zapomenout na takovou věc jako je osobní život. Lidi, kteří si ho mohou ve čtvrtáku dopřát... To nejsou lidi. Nebo na učení z vysoka kašlou.

Ale děsit – to umí každý, takže jakožto studentka čtvrtého ročníku napíšu, že maturita k něčemu je (kupodivu). Nejen že je to zkouška, po které se stáváme oficiálně dospělými, ale taktéž je to ověření toho, jak moc jsme ochotní se studiu věnovat. Čtvrták je těžká etapa, těžký kus cesty, ale klidné moře neudělá z námořníka zkušeného profíka.

A pár slov na závěr: připravujte se, nebojte se toho, nehledě na to, co vám profesori říkají, protože všechno máte ve svých rukách a je to jen otázka toho, jak moc si věříte. Když jste se na chemku dostali, znamená to, že si aspoň trochu věříte, tak věřte ještě víc a dokážete všechno.

Anastázie Ardesová

Ples chemiků

Milé studentky,
milí studenti,

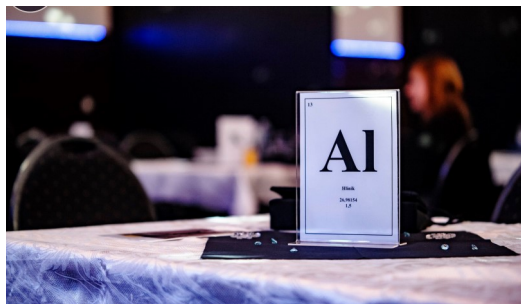
rok se s rokem sešel a my
jsme skutečně rozvlnili boky
chemiček a chemiků.
Za hojnou účast studentek,
studentů, absolventek

a absolventů na této každoročně nejvýznamnější kulturní události školy všem děkujeme. Dovolím si připsat: studentskou kulturní událostí roku, protože z řad učitelek a učitelů z chemické průmyslovky dorazil málokdo. O to víc si však vážíme jejich přítomnosti a i jim děkujeme za perfektní atmosféru! Vy ostatní budete mít možnost reparátu na 63. plese chemiků. Ten se bude konat v pátek 16. února 2018. Bližší informace zveřejníme začátkem kalendářního roku.

62 je pořadové číslo, kterým se může pyšnit málokterá kulturní událost, což teprve středoškolský ples. Možnost organizovat ples je pro mě i Jitku nejen milá povinnost, ale zároveň i velká čest. Z řad absolventů jsme však nebyli jediní, kteří se na plese objevili v roli organizátorů. O vynikající palivo v podobě sladkých i slaných dobrot se postaraly i Vařbuchy. Jednou z nich je absolventka z roku 2013 Jana Fadrná.

Ples začal chvíli po 19. hodině projevem ředitele školy a slavnostní polonézou studentů pod vedením paní Vlasty Buryanové, brněnské legendy tance a etikety, která opět poctila naši školu konferováním celé akce. O vystoupení v průběhu večera se postaral

cheerleaderský team Martiny Procházkové, současně studentky, poté zatančil Tomáš Jakubec, absolvent z roku 2014, s partnerkou. K poslechu i tanci hrála kapela Frontmen. Hosté neustále plnili taneční parket a atmosféra se stále zlepšovala.

Po 23. hodině, kdy jsem mohl vyhlásit hlavní ceny bohaté tomboly, se kapela pomalu loučila a reprobodny si do 2. hodiny ranní vzal do parády rezidentní DJ Babylon.

V podobném duchu i s mnohými novinkami se na vás budeme těšit příští rok v únoru!

Marek Sláma a Jitka Kučerová, organizátoři plesu absolventi školy z let 2015 a 2013

Rozhovory

Stejně jako se mnou se již 3 roky můžete na chemické setkávat s **Mgr. Terezou Důbravovou**, učitelkou matematiku, chemii a zároveň třídní 2. A. Prozradila mi kouzlo matematiky i to, jak slaví Vánoce.

Krásné odpoledne, osobně bych Vaši výuku matematiky přirovnal k americkému sitcomu Teorie velkého třesku. Zábavnou formou se toho spoustu naučíme a i nepopulární předmět se pro spoustu lidí stává schůdný. Souhlasíte s tím?

(smích) S tím, že je má výuka jako Teorie velkého třesku úplně nesouhlasím, ale snažím se, aby to pro vás bylo schůdné

a zajímavé a byli jste ochotni se matikou zabývat. Nesmí to být jen dril a počítání. Musí vás to i bavit a zároveň vám to něco přinést.

kresba ©Barbora Bendová

V čem tedy tkví kouzlo matematiky?

Jsou v ní dané jasné zákonitosti. Vy řešíte problém, tedy nějakou hádanku, a hledáte výsledek. Hezké je, že se k výsledku můžete dopracovat více cestami. Jdou najít různé klíčky a postup hodně ulehčit.

Myslíte si tedy, že může být matematika takovou školou života v hledání možností, nebo výsledků.

Rozhodně je to trénování mozku ve smyslu řešení problémů a logických návazností v nich.

Chtěla jste být učitelkou odjakživa, anebo se to ve Vás projevilo až časem?

Co jsi pamatuji, chtěla jsem být vždy učitelkou. To znamená, že už někdy na základní škole. Na SŠ mi šla matematika, a proto jsem si vybrala ji, ale nevěděla jsem, jaký obor si vybrat k ní.

Tím druhým oborem u Vás byla chemie. Jak vzpomínáte na léta strávená na Masarykově univerzitě?

Vzpomínám na to ráda. Na oboru nás bylo pouze 12, takže jsme

spolu velmi dobře vycházeli. Většinu cvičení jsme měli v tomto malém počtu, což bylo super. Byli jsme ale taky v kontaktu s jinými přírodovědnými obory, s kterými jsme chodili na přednášky.

Před chemickou jste učila na 1. německém gymnáziu, vidíte nějaké rozdíly mezi námi a Vašimi bývalými studenty, popřípadě školami samotnými?

Z mého pohledu mi to tu přijde lepší, protože jsou zde všichni chemicky orientovaní a tím pádem tuší, že budou matematiku dál potřebovat a snaží se jí věnovat. Oproti tomu, se mi na gymlu studenti vymlouvali, že nejsou přírodovědně zaměřeni, že jsou na jazyky. Což samozřejmě většinou nebyla pravda a byly to čistě výmluvy. Když neměli zájem, tak bylo velmi těžké je tu chemii nebo matematiku naučit.

Myslíte si, že hraje roli i to, že je SPŠCH státní školou a 1. německé gymnáziu školou soukromou?

Určitý rozdíl tak rozhodně je. Na soukromé škole, mají někteří studenti pocit, že si můžou víc dovolit. Ale zase se to musí

posuzovat student od studenta. Mnoho z nich bylo neobyčejně nadaných a také byli fajn jako lidské bytosti. Na chemické se mi líbí, jako tady panují vztahy, až typu student/student a nebo student/vyučující. Oproti gymlu je zde také mnohem lepší, že jsou studenti na svou školu pyšní, snaží se ji všemožně propagovat atd.

V druhé části rozhovoru odbočíme od školy. Při pohledu na sních venku mě napadá, jak vypadá Váš typický Štědrý den?

Můj typický Štědrý den, začíná po obědě, kdy se vydáváme na delší procházku na hřbitov. Štědrý večer slavíme v široké rodině, kdy je nás třeba 20 a pořádání toho večera má každý rok nestarost jiná rodina. Nikdy to nejsme my, což si velmi užívám. Po procházce, se tedy všichni přesuneme k té dotyčné rodině, kde už probíhá tradiční večer s kaprem, salátem a kvůli počtu dětí i dvouhodinovým rozbalováním dárků, díky kterémuž nikdy nestihneme Štědrovečerní pohádku.

A jak dál probíhají vánoční svátky? Odpočíváte?

Neodpočívám v podstatě vůbec, protože celé to volno procestujeme po široké rodině. Na Silvestra se většinou scházíme s přáteli a společně ho slavíme.

Jak se vidíte třeba za 10 let?

Asi nemám žádnou konkrétní představu o své budoucnosti. Jen bych chtěla, aby byla stejně pohodová a spokojená jako teď.

Za rok vyvrcholí kampaň k prezidentským volbám, a proto bych se Vás rád zeptal, koho byste na Hradě osobně viděla nejradši a proč?

Já doufám, že se najde nějaký kandidát, který se nepohybuje v politice delší dobu. Měl by to být někdo, kdo bude někdo, kdo něčeho v životě už dosáhl a mít slušné vystupování a chování.

Mockrát děkuji za rozhovor a do budoucna přeji tu stálou pohodu a spokojenost.

I já mnohokrát děkuji.

Michal Bezůšek

Laureát ceny The Beijing Youth Science Creation Competition za rok 2016 v kategorii Medical and health sciences **Marek Feith**

kresba ©Barbora Bendová

Ahoj Marku, nedávno s Tebou vyšel rozhovor na iDNES. Jak to celé vlastně vzniklo?

20. prosince mi zavolala Lucie Karmová, což je vedoucí sekce PPNS v JCM, které sdružuje nadané studenty v Jihomoravském kraji, a požádala mě, jestli bych mohl udělat rozhovor do Mladé fronty. Tuhle povinnost mám i ve smlouvě, takže jsem neměl ani moc na výběr (smích).

Byla to pro mě ale velmi dobrá zkušenost.

Studuješ na Masarykově univerzitě. Co přesně studuješ a jak vzpomínáš na chemickou?

Momentálně studuji obor biochemie. Na chemickou vzpomínám určitě v dobrém. Sice jsem rád, že nemám takové ty méně potřebné předměty typu ekonomie nebo němčina, ale na druhou stranu to byla velká pohoda, protože je to teď dost těžké, musím se hodně učit a ani času celkově moc není. Rád taky vzpomínám na trochu volnější docházku.

Vzpomínáš třeba taky na nějaké kantory?

Určitě. Třeba na Luboše Holého, Vládu, Radka Matušku, prof. Hradeckou a Helešicovou. Ale celkově na celý sbor, protože jsem s nikým nikdy neměl problém, myslím, že jsem s každým vycházel dobře.

Se svou prací jsi navštívil Čínu. Podle Tvých slov pro iDNES to byl nejlepší zážitek v životě. Jak cesta probíhala a co Tě tam nejvíc zaujalo?

V první řadě to byla skvělá zkušenost, po jazykové stránce, potkal jsem nové lidi a měl možnost podívat se do země, kam bych se pravděpodobně jen tak nedostal. Vidět Velkou čínskou zeď byl také opravdu silný zážitek. Myslím, že ho jen tak něco nepřekoná. Ale ze všeho nejvíc si cením toho, jaké jsem tam potkal lidi a jaké přátelství jsem s nimi navázal. S některými jsem pořád v kontaktu a píšeme si, což mi přijde naprosto skvělé. Na Číně mě nejvíce zaujalo, jak jsou všichni lidé cílevědomí, jdou si za svým. Například studenti na VŠ se učí i 15 hodin denně, protože vědí, že jen ti úplně nejlepší mají šanci se prosadit.

Někteří lidé Tvoji práci o Analýze vybraných markerů u primárních buněčných linií spinocelulárních karcinomů v oblasti hlavy a krku neznají. Mohl bys nám o ní něco říct?

V mé práci jsem se zabýval analýzou určitých proteinů (EGFR, matrixmetaloproteinázu-2 nebo methalothionein), které by mohly být novými nádorovými markery, což znamená že, by se díky nim mohlo určovat, jak moc je nádor progresivní, zda ho člověk má,

potažmo jak velkou šanci má pacient na přežití. Podstatné na mé práci bylo to, že na nádory v oblasti hlavy a krku ještě žádné markery v podstatě nejsou.

K jakým jsi tedy se svou prací dospěl výsledkům?

Náš tým, v rámci kterého jsem pracoval, došel k výsledku, že potencionálně účinnými by mohl být EGFR a methalothionein, ale na druhou stranu to bylo testováno pouze na úzké množině lidí, což není úplně dostatečné a pro klinickou praxi bude potřeba ještě dalšího testování na větším vzorku lidí.

Takže předpokládám, že s té prací pořád pokračuješ.

Pokračuji pořád, i když teď jsem se trochu odchytil k holografické mikroskopii, ale výzkum pořád probíhá a předpokládá se, že do cca 5 let bychom mohli znát relevantnější výsledky, než jsou tyto.

Plánuješ to třeba směřovat, jako tvou bakalářskou práci?

Bakalářskou práci určitě. Na diplomové studium bych rád vyjel do zahraničí např. do Dánska, ale to je zatím hudba budoucnosti.

Chtěl bys u výzkumu zůstat i po VŠ?

Ideálně bych chtěl zůstat ve výzkumu, na druhou stranu mě trochu demotivuje finanční ohodnocení vědců v ČR. Proto bych možná rád pracoval v zahraničí, kde to je o dost lépe placené a kde je tato profese také mnohem více uznávána.

Aktivně hraješ florbal za Bulldogs Brno (muži B). Kolik Ti to zabírá času a jaké jsou Tvé další koníčky?

Florbal jsem teď musel omezit, ale dá se říct, že mám nějaký trénink každý všední den. Z dalších koníčků bych vyzdvihl asi běhání nebo třeba cyklistiku. Vždy se ale taky snažím najít čas na to, abych se mohl věnovat přítelkyni nebo zajít občas s kamarády na pivo (smích).

Chtěl bys takhle závěrek něco vzkázat lidem na chemickou? Třeba je nějak motivovat?

Z vlastní zkušenosti můžu říct, že když člověk na střední dělá něco navíc, tak je to obrovská zkušenost a pomoc do budoucna. Člověk nikdy nevím, co se mu může v dalším životě hodit a kam ho to může nasměřovat.

Stěně jako prof. Důbravové bych se Tě rád zeptal, koho bys rád viděl za rok na Hradě.

Zatím vím, že kandidaturu ohlásili asi jen dva lidi, ale já pořád doufám, že bude kandidovat i profesor Jiří Drahoš, nyní už bývalý ředitel Akademie věd. Měl jsem možnost se s ním i 3x setkat, bavit se s ním, a myslím si, že zrovna takový člověk naprosto splňuje požadavky na funkci prezidenta, jakožto reprezentanta ČR, což se o panu Zemanovi nedá říci ani v nejmenším.

Super, díky moc za rozhovor a přeji hodně štěstí v Tvém dalším počínání.

Já děkuji.

Michal Bezůšek

Odkaz na rozhovor s Markem na iDNES v QR kódu

Životní styl

Biatlon NMNM 2016

Od 15. do 18. 12. 2016 se v Novém Městě na Moravě (NMNM) konal další díl Světového poháru v biatlonu 2016/2017. Ve čtvrtek to byl sprint mužů, v pátek sprint žen a v sobotu se konaly stíhací závody. Čtyřdenní maraton biatlonu ukončily závody 18. prosince.

Sprint mužů, ačkoli velmi napínavý, skončil jako vždy vítězstvím Martina Fourcada, nejlepší Čech byl Jaroslav Soukup, který obsadil 19. místo.

Sprint žen se o den později vypadal ze začátku dobře pro Gabrielu Koukalovou, která měla nejrychlejší běžecký čas. Na druhé střelbě ale udělala 3 chyby a skončila až třináctá. Závod vyhrála poprvé v kariéře ruská závodnice Tatjana Akimovová.

V sobotu jako první proběhl stíhací závod mužů, tam si nejlépe z Čechů vedl Michal Krčmář, který skončil na krásném 10. místě. Stíhací závod žen byl vítězný pro Francouzku Anais Chevalier. Z Čechek se nejlépe umístila Koukalová na 8. místě.

Poslední den Světové poháru v NMNM byl nadějný pro Ondřeje Moravce, který se pohyboval okolo medailové pozice, nakonec z toho bylo 4. místo.

V posledním závodě se všichni těšili na Gabču. Ta si pro radost českých fanoušků odnesla zlato.

Pro mě jako biatlonového fandu to bylo neskutečné, panovala úžasná atmosféra a na každém závodě se sešlo přes 30 000 lidí.

Kateřina Holzmannová

Učeníčko, učení...

Při přemýšlení nad tímto článkem jsem zabrousila na web Kafe a cigárko, jehož autorkou je herečka Marie Doležalová, a napadlo mě, že tak jako ona baví mě a spoustu dalších svými zážitky z divadel, tak bych zase já mohla předat něco málo vám... Takže pro začátek tady máte popis pár lektorů, se kterými jsem měla tu čest se setkat.

Lektor nelektor

S lektorem nelektorem jsme se setkali asi všichni – ano, mám na mysli ty lidi, co se vám snažili nakecat, že se v jejich kroužku něco naučíte. Většinou to byli a jsou paní družinářky, které vedly kroužky typu dramaťák, keramika atd. jen z povinnosti... ale zase, kdo na to nevzpomíná rád?

„Naspídovanej“ borec

To je prosím pěkně člověk, který přijde na přednášku o Stanislavském a než si uvědomíte, že historie divadla není zrovna vaše oblíbené téma, tak už přehráváte city a činy, podle Stanislavského, a jen se snažíte nevypadat jako z animáku.

Všeuměl

Tento typ lektora bych přirovnala k panu profesorovi Guráňovi, kterého ať se zeptáte na cokoli od uměleckých směrů 20. století až po fyzikální chemii, tak je schopen vám nejen odpovědět, ale i danou věc vysvětlit. Asi už tušíte, že člověk tohoto typu, pohybující se v divadle, bude mít v životopise napsány všechny možné i nemožné funkce od kostyméra, režiséra až po zvukaře.

Lektorů, o kterých bych vám tady mohla psát, je samozřejmě hafo, ale myslím, že to pro teď stačí... Třeba když se někdy někde potkáte s podobnými typy lektorů, nebo profesorů, tak si na tento článek vzpomenete.

Kateřina Vybíralová

Země světa — Černá Hora

Během našeho putování v Černé Hoře jsme navštívili mnohá zajímavá místa. Rád bych Vás krátce seznámil s touto malou, atraktivní, ale málo navštěvovanou zemí.

Černá Hora je v porovnání s Českou republikou drobek. Je totiž přibližně 6 krát menší. Stát vznikl teprve nedávno – v roce 2006 se oddělila od Srbska na základě referenda. Mluví se zde srbochorvatsky, ale domluvíte se tu i vy. Anglicky nemluví všichni, zato když zkusíte „univerzální slovanštinu“, komunikace bude snazší. Přesto, že Černá Hora není součástí Evropské unie, platí se tu eurem a ceny jsou přibližně stejné jako u nás. Jedinou historickou osobností, která stojí za zmínku, je král Nikola I, který přispěl řadou reforem.

Jeden Černohorec nám řekl, Černá Hora, to je Podgorica. V hlavním městě se odehrává veškerý život mladých lidí. V odlehlých oblastech není pracovní nabídka a lidé se živí zemědělstvím.

Většinu území zastávají hory a pahorkatiny. Nejvyšší hora je Zla Kolata, která měří 2 534 m n. n. a nachází se na hranicích s Albánií, v drsném pohoří Prokletie. Turisty je vyhledávaný neméně úchvatný sever – NP Durmitor – vápencové hory, NP Biogradska Gora se zachovalým pralesem a kaňon horské řeky Tary - oblíbený milovníky vodních sportů. V nejhlubším místě je kaňon hluboký 1 300 m a stává se tak 2. nejhlubším na světě!

Proč nejet místo každoroční dovolené do Chorvatska kousek dál, do země, která má co nabídnout nejen při pobřeží? Do země hor, ledových řek a národních parků.

M. Ch.

most Durdějevica Tara

Mauzoleum
Petra II Njegoše

English corner

Valentine's Day

Valentine's Day is a holiday celebrated on February 14. It has found its supporters mainly among young couples.

This festival has its roots in ancient Rome. It was called Lupercalia and it should have purified the city from evil spirits and ensured the health for the next year. Everything started with the ritual sacrifice of animals, whose skin was cut into stripes, dipped into sacrificial blood and taken by men to lash young women.

But who was Valentine, a mysterious saint, who is this festival named after?

The Roman emperor Claudius was convinced that married men were not such good soldiers as the single ones and therefore he forbade marriage. The priest called Valentine secretly performed weddings for couples in love and for that he was brought before Claudius who let his head cut off. According to some sources, the end of this legend is much more romantic. Valentine was put into jail where he was visited by jailer's daughter. Both of them fell in love to each other. On the day of his execution he wrote her a letter in which he confessed his love to her and signed it „From your Valentine“. Hence we can deduce the origin of Valentine cards <3.

And how is holiday celebrated in England or America?

In America it is a holiday which celebrates love between partners, family and friends. We can see Valentine celebrations in the retirement homes and also in elementary schools where children create Valentine cards or give candies to each other. They play games and do entertaining activities. They express love and liking to their classmates, parents, siblings, grandparents and also their pets. Kids even have a free day at school!

Valentine's parties are very popular in America, especially among young single girls.

English Valentine's Day is different from the American. Islanders believe that on the fourteenth day in February the birds choose their partners, especially pigeons and doves. Therefore it is the main symbol of St. Valentine's Day in England. The swan or dove is taken as a sign of long-lasting and faithful relationship.

In the UK there is a story, that if a girl gets up early in the morning on Valentine's Day and looks at passing men, the guy, who will look at her first, becomes her future husband.

On the occasion of the celebration of love, people in Scotland hold a festival, where young people draw cards from a hat. On the card there is a name of a person, who they have to dance with all night long.

Dominika Krčálová

Ogane... co? Aneb nové názvy chemických prvků

Jak někteří možná již vědí, donedávna jsme v mnohých periodických soustavách prvků nacházeli prapodivné názvy, například Ununseptium (značka prvku Uus). Avšak během minulého kalendářního roku byly provedeny kroky, které tyto názvy odsunují do historie.

Na přelomu konce listopadu a začátku prosince 2016 schválila Mezinárodní unie pro čistou a užitou chemii (IUPAC – z anglického International Union of Pure and Applied Chemistry) názvy pro nedávno objevené prvky. Po dlouhé době tak byla doplněna prázdná místa v tabulce, která stále visí ve většině našich učeben. Nové názvy jsou následující:

- ⇒ Nihonium (Nh) - prvek s protonovým číslem 113, původně Ununtrium
- ⇒ Moscovium (Mc) - prvek s protonovým číslem 115, původně Ununpentium
- ⇒ Tennessine (Ts) - prvek s protonovým číslem 117, původně Ununseptium
- ⇒ Oganesson (Og) - prvek s protonovým číslem 118, původně Ununoctium

Určitě se všichni shodneme, že nové názvy jsou zvučnější než jejich předchůdci. Ale zvědavější čtenáře našeho časopisu by mohla napadnout otázka: „Kde se tato pojmenování vzala?“. Název pro 113. prvek vznikl z japonského slova „nihon“, což v překladu do češtiny znamená Japonsko čili „země vycházejícího Slunce“. Unie se takto rozhodla vyjádřit dík zemi, ve které byla existence prvku poprvé potvrzena. Moscovium nese jméno podle hlavního města Ruské federace – Moskvy, Tennessin je dle jednoho z padesáti států Spojených států amerických. Jména vznikla opět jako forma poděkování zemím, kde se nachází laboratoře, v nichž byla

existence těchto elementů prvně prokázána. Poslední z názvů již nemá původ v žádné zemi, či městě. Oganesson je jako jediný z nich uznáním snahy ruského jaderného vědce, jehož týmu se podařilo tento prvek prokázat – Juriji Oganjesjanovi.

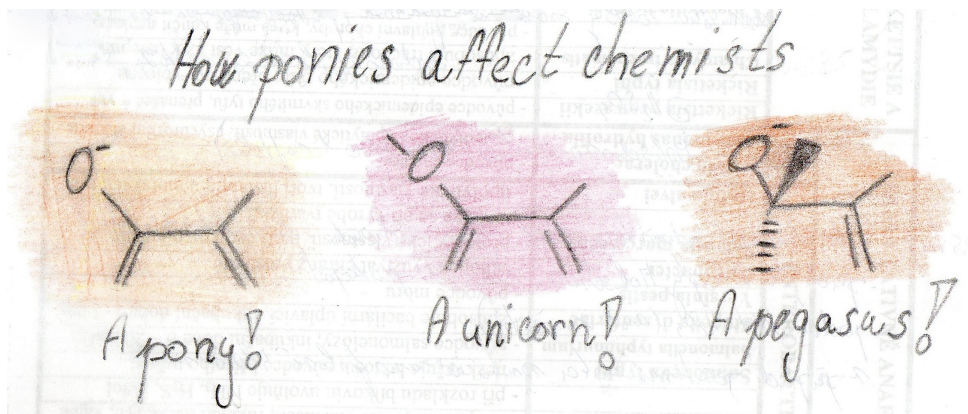
Jiří Doležel

Periodická tabulka prvků

H																	He
Li	Be											B	C	N	O	F	Ne
Na	Mg											Al	Si	P	S	Cl	Ar
K	Ca	Sc	Ti	V	Cr	Mn	Fe	Co	Ni	Cu	Zn	Ga	Ge	As	Se	Br	Kr
Rb	Sr	Y	Zr	Nb	Mo	Tc	Ru	Rh	Pd	Ag	Cd	In	Sn	Sb	Te	I	Xe
Cs	Ba	La	Hf	Ta	W	Re	Os	Ir	Pt	Au	Hg	Tl	Pb	Bi	Po	At	Rn
Fr	Ra	Ac	Rf	Db	Sg	Bh	Hs	Mt	Ds	Rg	Cn	Nh	Fl	Mc	Lv	Ts	Og

Ce	Pr	Nd	Pm	Sm	Eu	Gd	Tb	Dy	Ho	Er	Tm	Yb	Lu
Th	Pa	U	Np	Pu	Am	Cm	Bk	Cf	Es	Fm	Md	No	Lr

Vtípek z organické chemie

Je třeba zabít Sekala!

Příběh se odehrává na Hané, vypráví o parchantovi jménem Sekal, o jeho krutosti a neurvalém chování. Činohra národního divadla Brno si vypůjčila filmový scénář a zpracovala divadelní hru.

Tato činohra je plná lidské pýchy, nesnášenlivosti a proradnosti, zkrátka se ukáže, jak hrozný může být člověk. Diváka to položí do křesla. Hlavní roli zastal Igor Bareš, který svým vystopováním působí ledově a hrůzně.

Jeho prudké pohyby dávají hře krásný odstín červené až rudé. Sekal se snaží na hanáckém venkově připravit celou vesnici o práci a živobytí. Příběh se odehrává v průběhu války, proto je potřeba počítat každé semínko pšenice. Do vesnice přijíždí zběhlý voják a hledá práci. Práci zastane jako kovář, ale vesnice potřebuje zabít Sekala. Odhodlá se tento mladý muž? Pokud ne, Sekal svým jednáním připraví celou vesnici o obživu. Kdo se postaví před Sekala a řekne dost? Neváhej a pojď to zjistit!

Zdroj: www.ndbrno.cz/

Petr Strejček

Žáby v mlíku

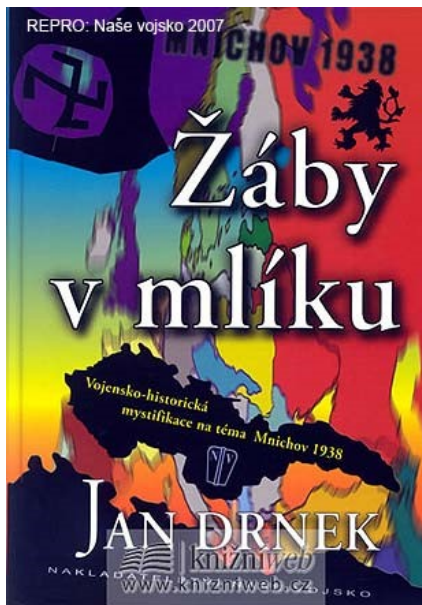
Napadlo vás někdy, jak by to vypadalo, kdyby se Československo r. 1938 nedalo a odmítlo vydat své pohraničí? Přemýšleli jste někdy, jestli by se naši pradědečkové, jako vojáci československé armády, dokázali ubránit se zbraní v ruce nacistické okupaci? A jak by asi takový konflikt dopadl? Prohrou, vítězstvím a nebo snad remízou?

Tyto otázky si už spoustu let klade ne jeden historik. Na téma našich alternativních dějin vznikla celá řada dokumentů a v žádném z nich to nevypadalo pro Československo zrovna růžově. Letos však byla znovu vydána téměř zapomenutá kniha "Žáby v mlíku" od českého autora Jana Drnka, která se zabývala teorií, že jsme mohli válku proti Němcům nejen vyhrát, ale dokonce zachránit celou Evropu před dalším konfliktem.

Prezident Edvard Beneš je zatčen a jeho nástupce výzvu o složení zbraní roztrhá. Nastane mobilizace a Čechoslováci udatně brání své území před útokem nacistické mašinérie. Svým hrdinstvím a odhodláním Němce natolik oslabí, že je Hitler nucen od hranic Československa odtáhnout. Díky těžkým ztrátám nemá dost sil na to vyvolat válku proti zbytku Evropy. Hitler a jeho nacisté tak ztrácí důvěru lidu a jsou svrženi vlastními občany.

Asi takto vypadá podání alternativních dějin v této knize, kterou rozhodně doporučuji přečíst všem milovníkům historie a fanouškům fiktivních příběhů. Kniha je velmi dlouhá, ale rozhodně stojí za přečtení.

Andrea Levine

Zdroj: <http://palic.ho-vsetin.com/>

Mandlovník

Co všechno dokáže obyčejný Mandlovník? Příběh o odvaze, lásce a nezlomné víře v lidskost. Izraelsko – palestinské dějiny dvacátého století v knize, která obsahuje neskutečný příběh. Hlavní postava Ahmed Hamid je velice nadaný matematik. Svým talentem dokáže všem lidem okolo, jak je schopný. Muž, který se snaží vyřešit problémy ostatních a neohlíží se na sebe. Dějiny jsou však kruté. Oblast Palestiny je zmítána válkou. Rodina využívá jediného zdroje své obživy – mandlovník.

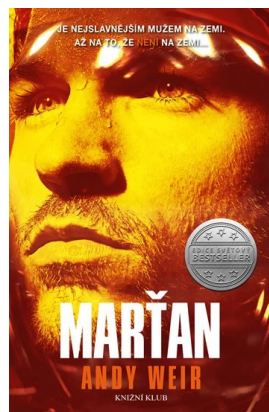
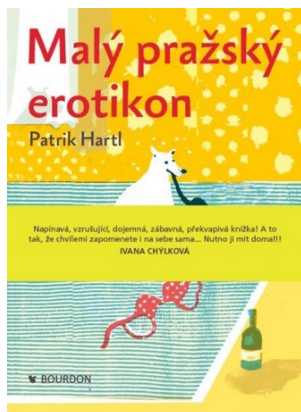
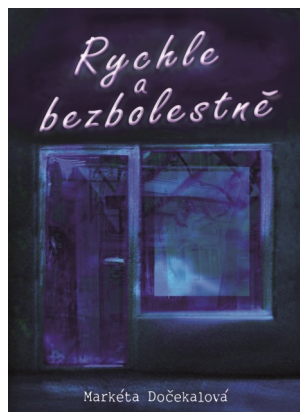

Zdroj: www.knihyomega.cz/

Proč si přečíst právě tuto knihu? Silný příběh bude tím, co tě nutí otáčet stránky. Autorkou je Michelle Cohen Corasanti, jejíž světooběžnický styl života dodává knize jedinečný rukopis. Neváhej a půjč si tuto knihu v naší školní knihovně.

Petr Strejček

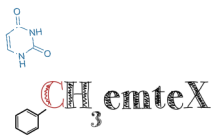
Novinky ve školní knihovně

SLEDUJTE SVOU ŠKOLU NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH!

@SPSCHBR

číslo: 17

náklad: 150

školní periodikum | vydává

Střední průmyslová škola chemická Brno, Vranovská, příspěvková organizace

ediční rada: Mgr. Darina Hradecká

jazyková úprava: Ing. Renata Solnická

realizační tým: Leoš Sáblik, Kateřina Vybíralová, Michal Bezůšek

grafika a fotografie: Denisa Jančíková, Nikola Reinohová

fotografie poskytli autoři článku

výtvarnice: Barbora Bendová

redaktoři: Anastázie Ardesová, Jiří Doležel, Lada Fialová,
Kateřina Holzmannová, Matěj Chytrý, Dominika Krčálová,
Andrea Levine, Natálie Pokorná, Petr Strejček